

GAZET'A TRANSILVANIEI.

„Gazet'a" ese de 2 ori; Joi'a si Dumineca; Foi'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiul: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tiere esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu $2\frac{1}{2}$ galbini mon. sumatorie.

Nr. 96.

Anulu XL.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

BRASIOVU, 20|8 Decembre

1877.

Resbelulu.

Brasiovu, in 19 Decembre n.

Pre candu press'a si diplomattii cumpanescu cu miutiositate siansele unei paci apropiate, faptele ce se petrecu pe campulu de lupta, ne arata, ca resbelulu cu tóte efectele sale destructórie se continua, ba ca iá inca dimensiuni si mai mari. Armat'a serbésca a trecutu fruntariele turcesci. Corpulu dela Morav'a a ocupat localitatile Secanic'a si Topolnic'a, care domina inaltimile dela Mramor si a construitu acolo baterii. Proclamatiunea de resbelu a lui Milan espune, cumu se va redé mai la vale, motivele intrarii in actiune a serbiloru. Erá prea naturalu, ca serbii nu voru sa se tréca si ultimulu momentu favorabilu spre a se impartasi la resbelu si la folósele lui. Entusiasmulu, ce a produsu caderea Plevnei in poporul si in armat'a din Aten'a si isbucrea unei rescóle in Cret'a ne face érasi se credemu, ca si actiunea Greciei este forte apropiata. Caderea Plevnei pare a fostu numai inceputulu marei catastrofe, de care va fi cercata Turci'a.

Suleiman-pasi'a nu s'a stemperatu si in 12 l. c. trecundu Lomulu, a atacatu cu 60 batalioné pe russi la Trestenik si Metcha, d'er' au fostu batatu si respinsu cu mari perderi. Perderile russilor in acésta lupta au fostu de vreo 25 oficieri morti si raniti, 600 soldati raniti si 9 morti. Perderile turcilor au fostu multu mai mari, mai alesu, candu fura urmariti, dupa-ce au trecutu Lomulu. Pana in 14 Dec. s'au ingropat peste 600 cadavre turcesci si inca nu s'a finitu ingroparea loru. Printre prisonieri sunt cá la 150 oficieri si unu oficier superioru. Totu in 12 l. c. a fostu atacatu de turci detasamentulu russescu dela Zlatitz'a; aci lupt'a a remasu nedecisa. Russii occupa inca positiunile dela Arabkonak. Turcii si intarescu positiunile loru si si aducu incetu ajutorie dela Sofi'a. La 14 Dec. turcii s'au retrasu din Elen'a, d'er' mai antaiu au datu focu acestui nevorocitu orasius. Antegard'a russésca, tramisa in gón'a loru, a intratu in Elen'a.

Armat'a russo-romana dela Plevn'a, dupa puçinu repausu va merge se intaréasca armatele dela sadu, ostu si vestu. Se crede, ca vreo 40,000 russi se voru indreptá spre Orchani'a, ér' restulu se va uni cu armat'a dela Lomu a lui Tiarevici. Romanii pote se voru duce parte spre intarirea divisiunei I dela Lom-Palanka, parte spre Sofi'a. In 14 l. c. a avutu locu la Plevn'a, cumu i se serie „Romanului", o mare inspectiune a trupeloru. 58,000 russi si 12,000 romani se aflau insirati in doue mari colóne pe campulu de bataia dela Plevn'a. Imperatulu, insogitu de marele duce Nicolae si Domnitorulu Carolu inspecta trupele si fu primitu cu viu entusiasmu. Majestatea S'a imbrăgiò si pe generalii Vitrinski si Daniloff, cari s'au distinsu la luarea Plevnei si strense man'a capitanului Gramaticescu din artileria romana, ale carui servicii in acea dì au fostu forte insemmute.

Scirile mai noué a se vedé pe pagin'a 4-a.

D. Petronievici, agentulu Serbiei la Bucuresci, a primitu din partea dlui Risticu, ministrulu serbului afacerilor straine, urmatórea telegrama:

„Dlui agentu alu Serbiei

Bucuresci.

Belgradu, 2/14 Dec. 1877, 7 óre sér'a. Resbelulu este declaratu Portii utomane. Proclamatiunea princiaria, publicata astadi, amintiesce, ca Pórt'a nu a respectat tractatulu de pace, care stipulá o amnestia completa pentru chrestinii refugiatu in Serbi'a; la reintórcerea loru ei au fostu din nou supusi la persecutiuni lasate fora pedepsa de Pórt'a. Dupa o violatiune atatu de flagrantă a tractatului de catra Pórt'a, serbii numai sunt tienuti

de a indurá o atatu de penibila situatiune si de a mai remané spectatori passivi. Mesur'a atrocitatilor este atatu de mare, in catu Serbi'a nu le mai pote privi cu unu ochiu nepasatoriu, nici suferí in viitoru, fora de umilire, legaturele ce are cu unu statu, care traesce din pustiure, focu si sange.

Proclamatiunea amintesce despre conspiratiunile, ce Pórt'a intocmesce in taina in potriv'a sigurantie din intru a Serbiei.

Lupt'a Serbiei in potriv'a dusmanului secularu nu este sfarsita cu celu din urma resbelu. Cu tóte, ca vitéz'a ostire russiana pote si fora cooperarea nostra se faca a triumfá sant'a causa, pe care Imperatulu Alesaudru a luat'o sub poternic'a s'a protectiune, nimicu nu pote scuti pe natiunea serbésca de a-si indepliní datoria ce are. Popórele nu potu se ajunga la adeverat'a libertate, decat cu pretiulu sudoriloru si, déca este nevoia, chiaru cu alu sangelui loru.

Nu se intreprinde o mare opera pentru a remané in midiuloculu ei, ca-ci acésta ar' fi o politica mica si slaba si unu patriotismu neindestulatoriu. Amu avutu in deajunsu vreme de a ne odihni si eramu in dreptu de a o face. Vomu gasi pe campulu de lupta vitéz'a armata russa acooperita de o gloria eroica; vomu gasi pe fratiu muntegrini si pe vitejii nostri vecini romanii, cari trecundu Dunarea, s'au dusu se lupte pentru independentia si libertate a chrestinilor asuprati.

Serbii au datu sub steagulu nationalu alu Obrenovicilor probe stralucite de patriotismu si de abnegatiune.

Iuca unu pasu, unu pasu hotarit uinante, alaturi cu vulturii victoriosi ai Imperatului liberatoriu cu creditia in Dumnedieu, in numele desrobirei fratilor nostri, in numele independintiei patriei nostre!"

Osman-pasi'a a tramsu ministrului de resbelu turcescu urmatórea telegrama, prin care ei face cunoscuta caderea Plevnei:

„Neprimindu de o luna incóce nici unu ajutoriu nici in ómeni, nici in provisiumi, m'am tienutu catu am potutu, apoi, redusu la estremu, am incercat de a'mi deschide unu drumu printre liniele armatei impresuratórie. Din nefericire, cu tóte sfortiarile mele, cu tota valórea soldatiloru meu, am fostu facutu prisonieru de resbelu cu intrég'a mea garnisóna.

„Me aflu in cuartirul M. S. Imperatului Russiei si a augustului seu frate A. S. I. comandantulu-siefu alu armatei russe, unde sunt bine tratatu. Am fostu usioru ranit u la picioru, sanetatea mea e buna.

„Nu sciu inca, care va fi destinatiunea mea; d'er' ve voi scrie catu mai curundu, spre a ve dá detaluri asupra nefericitelor evenimente intemplete. O s man."

Luarea Plevnei.

Cetim u in „Romanulu":

Unu corespondinte englesu a binevoit u a ne comunicá o copia dupa o importanta descriere a luptei dela Plevn'a, pe care a trams'o diuariului seu la Londonu. Estragemu din acea corespondinta urmatórie parti:

Vineri sér'a. La amendoue cuartirele generale se scia, ca Osman are se cerce o esire. Se da ordine trupelor se sté gat'a. Ante-posturile sunt indouite; impresuratorii sunt cu cea mai mare luare a minte. Se face diua, d'er' nu se vede semnu de esire.

Sambata. Tota diua trece in asteptare. Trupele sunt neincetatu sub arme; d'er' nu se intempla nimicu.

Duminica. O ninsória désa incepe se cada pe la prandiu. Soldatii russi se bucura de sosirea acestui nou aliatu alu loru. Ningea pentru prim'a óra. Trecu si o parte din acésta di foru nici unu incidente, afora de sosirea unui desertor turcu, care declara, ca Osman a impartit soldatiloru de mancare pentru trei dile si cate 150 cartusie. Statele-majore ale diferitelor corpuri observa de pe inaltimi tóte miscarile din interiorulu Plevnei; ele se potura incredintá din miscarea

neobicinuita, care se vedea, ca e vorb'a de o concentrare. Acésta creditia deveni si mai intemeliată, candu se vediù, ca turcii parasescu unele din positiuni, mai cu séma cele din faç'a corpului lui Skobeleff. Desertorulu, care adusese vestea despre concentrarea trupelor lui Osman, erá din redut'a Krisine. Russii din redut'a parasita inaintéza cá se-o ocupe. Dér' innlaintru se mai aflau cativa turci, cari dupa cateva focuri se predara. Trupele lui Skobeleff, dupa-ce ocupara positiunea turcilor, o intarira in grada astfelui, cá se pote resiste oricarui atacu. Positiunea dela muntele Verde este asemenea parasita de turci in cea mai mare tacere. Russii se grabescu se-o ocupe si pe acésta. Nerdabarea e mare printre trupe.

Lundi de mananéti'a. Abia incepuse a se luminá si trupele lui Osman sunt tóte in miscare. Ele se indreptá catra vestulu Vidului, trecundu peste amendoue podurile, atatu celu vechiu catu si celu nou. Numai erá nici o indoieá, ca momentul otaritoriu este aprópe si ca peste puçinu lupt'a va fi inceputa. Artileria si trasurile pentru transportu se si aflau insirate pe sioseau'a Sofiei, acceptandu momentulu spargerii linieloru cá se pote esi. Candu se lumina bine, Osman comanda atacul. O demonstratiune viguroasa fù indreptata asupr'a linielor romane dela Opanez si Susnrlu si totu intr'unu timpu o colóna mare fù indreptata la drépt'a pe drumulu Sofiei. Pe acolo voiau se resbésca trupele lui Osman. In capulu colóniei erau trupe din gard'a imperiala turca. Osman-pasi'a comanda in persóna. Abia e datu semnalul si trupele turcesci se arunca cu furi'a unui torrentu asupr'a unei redute russesci in partea drépt'a pe drumulu Sofiei. Atacul e facutu cu inversiunare. Russii se tienu bine, se tienu catu potu, d'er' nu potu resiste furiei musulmanilor, cari ocupara redut'a si pusera man'a pe cele siese tunuri aflate in intru.

Atunci artileria aliatiloru deschise unu focu ingrozitoriu asupr'a redutei russe ocupate de turci si contr'a celoru-lalte lucrari de aperare din deretulu ei si, dupa-ce continuna bombardarea timpu de mai bine de o óra, regimentulu grenadirilor mareli duce Nicolae primí ordinulu se inaintează si se reocupe redut'a perduta. Grenadiri inaintara de minune si, dupa o lupta desperata, protegati si de focul artilleriei, luara inapoi redut'a, impreuna cu tunurile si intórsera capulu colóniei lui Osman. Romanii in acestu timpu statéu gat'a se inaintează contr'a flancului dreptu alu turcilor si russii, cari ocupau lini'a dela Brestovatz, esira din ascundietorile loru, pentru că se atace si se respinga arip'a stanga a colóniei turcesci. Focul bateriilor aliate nu incetá nici unu minutu.

Tiermulu dreptu alu Vidului este prapastiosu, d'er' pe tiermulu stengu catra vestu se intinde o vale, lunga de mai multi kilometri, pana la pôlele délurilor ocupate de armat'a aliaata (Susnrlu, Opanez etc.) Armat'a lui Osman se aflá tocmai in acea vale, cautandu se resbésca pe drumulu Sofiei. Pe délurile, de cari vorbim, se aflau tunurile inimicului, lui Osman. Obusele plouau printre rondurile turciloru.

Bubuitulu tunurilor erá asiá de mare, incat u puse in miscare pe tota lumea dela cuartirulu generalu dela Bogot. Se tramsera telegrame la Poradim si Imperatulu se grabí a veni cu suit'a s'a si ocupă nesce inaltimi la Radisievo pentru a asistá la cele din urma silintie ale lui Osman-pasi'a. Suit'a imperiala ocupá o reduta, in care se aflá si o statiune telegrafica, care comunicá cu tota positiunile armatei aliate. Scen'a erá forte miscatória in acele momente. Depesiele, cari sosiau la fiice minutu erau indata transmise M. S. Imperatului. Acei, cari 'lu incongiurau abiá mai poteau respirá la sosirea sciriloru despre diferitele perderi in liniele de impresurare.

Trupele aliate la nordulu, sudulu si ostulu

Plevnei esira din intariri si se desfasiurara in doue mari linie de bataia, cu numeroase reserve la spatele loru. Aceste linii se intindeau dela inaltimile dela Brestovatz la sudu, si pana la riuletiulu Grivitz'a la nordu. Ele se aruucara in spatele armatei lui Osman-pasi'a. Situatiunea devenia din ce in ce mai interesanta. Capulu colonei turcesci dete peste intarirele aliatiloru. Trupele aliate urmarescu rondurile musulmanilor in partea opusa acelei'a, pe unde se cercă esirea. Pe candu aceasta linia inainta, armata turcesca fusese dejá respinsa pe Vidu. Plói'a de obuse n'a incetatu unu singuru minutu.

Atunci romanii se repedu la drept'a turciloru, pe candu gard'a russa operá la steng'a loru. Numai era nici o sperantia de scapare. Impregiurului Osman-pasi'a nu era decat nimicire generala. Candu cele doue forte ajunsera la o departare ca de batai'a puscei, Osman-pasi'a se vediù nevoitu la amédiu se depuna armele, pentru a inlatura jertfarea fora folosu a braveloru sale trupe. Incercarea de a resbí prin cordonulu aliatiloru tienu siese óre si fuse cu bravura condusa de Osman-pasi'a in persona. Totu ce potea face curagiulu umanu a fostu facutu pentru scaparea garnisonei din Plevn'a. Patru pana la cinci mii de turci steteau lungiti morti seu raniti pe teremulu luptei. Insnsi Osman-pasi'a fuse ranitu la picioru.

In midiuloculu fumului bataiei si alu vajeteloru ranitiloru perdéu'a cade la celu din urma actu alu tragediei dela Plevn'a, a carei agonia prelungita a tienutu in desceptare si nerabdare atentiuene Europei intregi in cursu de atate septemanii.

Russii ar' fi perduto 1500 ómeni morti si raniti, cea mai mare parte sunt din regimentulu de grenadiri alu marelui duce Nicolae. Perderile romaniloru sunt relativu forte usioare. Nici unu turcu inse n'a scapatu...

Junimea studiosa a universitatiei din Bucuresci, felicitandu pe Majestatea S'a Imperatulu Alessandru cu ocasiunea luarei Plevnei, Majestatea S'a a avut gratiós'a bunavointia de a multuumi semnatoriloru telegramei, insarcinandu cu acésta pe Altet'a S'a principale Gorciakoff, dela care d. ministru alu cultelor si instructiunei publice a avut onórea de a primi urmatóri'a scrisóre:

„Domnule ministru!

Imperatulu, augustulu meu Domnu, primindu cu o vină satisfactiune telegram'a, prin care junimea universitatii din Bucuresci ofera Majestatei Sale felicitatiuni pentru luarea Plevnei, a binevoitu a me insarciná de a multuumi semnatiloru telegramei susu mentionate.

Conformandu-me acestui ordinu supremu, me grabescu, dle ministru, de a ve rogá se, binevoiti a comunicá junimei universitatiei din Bucuresci expressiunea inaltei satisfactiuni a Majestatei Sale.

Binevoiti a primi, dle ministru, asigurarea celei mai distinse censideratiuni,

Gorciacoff.

Solutiunea crisei in Franci'a.

Cris'a din Franci'a s'a aplanatu, Mac-Mahon s'a supusu, a trebuitu se capiteze mai forta conditiuni inaintea vointiei suverane a poporului francesu. Inimicii republicei, ai institutiuniloru liberales si democratice, au fostu invinsi. Cu toate, ca le succese a castigá pe maresialu-presedinte, cu toate, ca intrebuintiara ori-ce mediulocे ertate si neertate spre a'si asigurá domni'a, si erau p'aci se impinga tiér'a in prapaste'a anarchiei si a revolutiunei, nu 'si potura ajunge scopulu. Majoritatea representantiei nationale cu curagiosulu si genialulu Gambetta in frunte a statu neclintita in lupta cu reactiunea, aperandu cu energia drepturile tieriei si ale poporului. „Se vedemu, cine domnesce in Franci'a, voint'a poporului, seu unu singuru omu?“ esclamà Gambetta in adunarea nationala. Vediuramu, ca dupa ce camer'a a returnatu ministeriulu reactiunariu Broglie-Fourtou, Mac-Mahon a chiamatu unu ministeriu estra-parlamentariu de afaceri, totu de panura reactiunaria. Atunci adunarea nationala a declaratu, ca nu vrea se aiba de a face cu asemeni ministrii, cari nu sunt luati din sinulu ei. Au venitul ministrii se céra bani, votarea budgetului, pentru trebuintele administratiunei. „Nu ve damu nici o par'a, vomu votá budgetulu numai unui ministeriu, care va ave consimtiementulu nostru“ a fostu responsului majoritatii camerei. Cris'a eá la culme. Fora budjetu votatu nu se pote guverná nici unu statu constitutionalu. Numai prin dissolvarea camerei seu prin resturnarea chiaru a constitutiunii s'ar' fi potut sustiené la guvernul partitele reactiunarie.

Din norocire aceste erau prea desbinute intre sine decatul că se pótă reusi c'unu asemenea planu periculosu. Bonapartistii, orleanistii, legitimistii in ultim'a analisa sunt cei mai mari inimici, ca-ci desi toate aceste partite voiescu monarchia, d'er o voiesce fiecare in parte numai atunci, déca pretendentulu ei va poté ajunge pe tronu.

Pentru de a returná constitutiunea le-a lipsit curagiulu si pote, ca inca s'au mai temutu, că nu cumva dintr'o lovitura de statu se profite numai bonapartistii, cari sunt cei mai tari intre partitele monarchice. Le remase d'er numai dissolvarea camerei. Acésta inse nu se potea fora consimtiementulu senatului. Agitatau intre senatori, datusiau toate silintiele spre ai castigá pentru acestu planu, d'er toate au fostu inzedaru. Senatorii constitutionali mare parte orleanisti au declarat, ca nu voru consimti nici odáta la dissolvarea adunarei nationale. In strintórea s'a Mac-Mahon a chiamat pe Dufaure republicanulu la sine, d'er nu s'au potutu intielege asupra conditiuniloru, Mac Mahon inca voiá se dicteze, nu se marginea a se supune simplu vointiei natuunale. Dufaure se retrase si se presentă pe scena, érasi unu reactiunariu, Babbia, care ar' fi fostu gat'a a intrebuintia si fortia. D'er toate incercarile lui de a delaturá camer'a presenta, fura zadarnice. Mac-Mahon se vediù silitu seu se abdica, seu se capiteze inaintea falangei solidarie a republicaniloru. Densulu a preferat capitularea si a chiamat érasi pe Dufaure, carui'a sei fi disu: „jertfescu totu, numai se facempace.“ Pacea s'a si realizat si diuariul oficialu a publicat constituirea ministeriului urmatoriu: Dufaure, presedinte alu consiliului si ministru de justitia; Marcere interne; Waddington esterne; Leon Say finançie; Bardoux instructiunea publica; Borel resbelu; Pothuan marina; Teisserenc de Bort comerciu; Freycinet lucrarile publice. Acest'a din urma e gambettistu, ceilalți sunt deputati seu senatori din centrulu stengu alu republicaniloru moderati. Ministrii numiti intruninduse in consiliu in 14 l. c. au stabilitu unu mesagiul, care a fostu subscrisu de Mac-Mahon si care conține conditiunile, pe bas'a caror'a s'a impacatu presedintele republicei cu representanti'a nationala. Elu suna pe scurtu asia:

„Alerile din 14 Octobre au documentat din nou in crederea tierii in institutiunile republicane; ascultandu de regulile parlamentare am formatu unu ministeriu din ambele coruri legiuitoru, cari sunt decisii a aperá si mantiené aceste institutiuni. Interesul tierii pretinde, că cris'a presenta se fia aplanata si se nuse mai renoiesca. Esercitarea dreptului de dissolvare (a camerei) nu este in realitate alt'a, decat unu feliu de intrebare ce se face la judecatorulu neapelabilu si nu-iertat se devina sistemul de guvernare. Credeam, ca trebuie se facu intrebuintiare de dreptulu acest'a si me supunu responsului, ce mi l'a datu tier'a. Constitutiunea dela 1875 a stabilitu republic'a parlamentara, fisandu neresponsabilitatea mea si introducandu responsabilitatea solidaria si individuala a ministriloru; astfel sunt marcate drepturile si datorile nostre respective. Independenția ministriloru e conditiunea responsabilitatii loru. Principiile derivate din constitutiune sunt principiile guvernului meu. Cu finitul crisei va incepe o noua era de prosperitate pentru Franci'a. Intielegerea intre senat si camera va usurá terminarea lucrariloru legislative. Espositiunea universală se va deschide, comerciul si industria voru luá unu nou aventu. Din nou se va documenta poterea de vieatia a tierii, care in totudeauna s'a ridicat prin lucru si economia si prin stren's'a alipire de ideile conservarii ordinei si a libertatii.“

Mesagiul acest'a, care pe lenga subscririerea lui Mac-Mahon pórta si contrasemnarea lui Dufaure si Marcere, a fostu primitu cu mare bucuria in tota Franci'a, ca-ci toti ómenii de bine au castigat dintr'ensulu convictiunea, ca pacea interna atatu de necessaria, este restabilita. Tote foile republicane, incepandu dela „Republique française“ a lui Gambetta, se declara multiumite cu solutiunea lucrului. Si cumu se nu fia multiumite, candu majoritatii republicane i s'a datu satisfactiunea cea mai eclatanta prin declaratiunea maresialului-presedinte, ca „se acomodeza“, seu mai bine disu, se supune responsului, ce i l'a datu tier'a. Suveranitatea poporului, principiul democratic a dobândit prin acésta o victoria, a carei'a importantia se estinde departe peste marginile statului francesu. Gambetta pote fi multiumit cu acestu resultat, ca-ci astazi nu mai pote fi inoiéla, ca in Franci'a domnesce voint'a na-tiunei, er' nu a unui singuru omu.

Mesagiul sultanului.

Sultanul Abdul Hamid inca a tienutu unu discursu din inaltimile tronului osmaniloru, cu ocasiunea deschiderei parlamentului din Constantinopole. Acestu discursu este foarte interesant din mai multe puncte de vedere. Sultanul dise intre altele: „Declaratiunea de resbelu a principatelor Moldova si Valachia for a motive legitime agravat si mai multu difficultatile resbelului. Cu toate acestea tiér'a aperatu cu energia; toti otomanii au datu probe de unu mare patriotismu si eroicul curagiul soldatilor nostri a steruitu admiratiunea universala. Facu d'er din nou appellu la patriotismul si la concursulu popórelor mele pentru aperarea drepturilor noastre. Formarea gardei civice va fi in curundu completa; supusii nostri nemusulmani au manifestat dorint'a de a participa la aperarea tierii. Dupa constitutiune este naturalu, ca nemusulmanii se participe la serviciul militar, care este cea mai mare din datorii, precum si bas'a egalitatii; guvernul meu a otarit d'er de ai inrola si pe ei in anuun acest'a. Singur'a separe a imperiului este in punerea in executare a constitutiunii. Noi voim, că supusii nostri din toate clasele se se bucre de cea mai completa egalitate si că tiér'a nostra se profite de progresul si de civilisatiunea moderna.“

Sultanul promite apoi unu siru de reforme interiore liberale si dice, ca reformele realizate cu totu resbelulu, probéza sinceritatea intentiunilor sale. Pasagiul celu mai insemnatu alu mesagiului turcescu este pentru romani fora inoiéla acela, care constata, ca intrarea in resbelu a ostrei romane a facutu si mai dificila situatiunea militara a Turciei. Mai bunu testimoniu nu ar' fi putut dà sultanul valórei militare a romaniloru.

In legatura cu acestu mesagiul se pote aduce importanta nota circulara a lordului Derby catra poterile europene, in care le face cunoscata ministrul englesu, ca Turcia e gat'a a primi mediulocirea de pace a poterilor. „Acuma, dupa ce pentru onórea armelor s'a facutu destulu, dice Turcia, beligerantii ar' poté se accepte o pace onorifica; Europa pote interveni acuma cu folosu. Pórt'a inca mai are resurse, ea e gat'a a jertfi totu pentru independentia si integritatea ei, d'er doresce a curmá versarea de sange si appelléza la simtiul de dreptate alu mariloru poteri.“ Marea intrebare este si remane acuma, ca óre e gat'a si Russi'a a face pace, voiesce ea se primésca mediatizarea poterilor seu ca cere o intielegere directa cu Pórt'a? Dilele cele mai apropiate ne voru dà deslusiri despre acésta.

Despre scólele romanesce. Nr. II.

(Urmare si fine.)

Cautandu dilele acestea dupa alte lucruri prin colectiunile noastre de documente, deteram si peste unele relative la infinitarea de scóle romanesce. Scim, ca de acestea se afla cu sutele pe la altii; d'er tocma pentru-cá se le scotia si dloru la lumina, mai alesu acuma, candu altii ne punu sul'a in côte prin infamie aruncate asupra nostra, vomu atinge aici pe scurtu cuprinsulu unora.

In an. 1843 dupa inchiderea dietei celei de 1 1/4 de anu a Transilvaniei, vediendu romanii, ca nici aceea nu a voitul se faca nimicu pe lume pentru ei, si redicara ochii de nou catra tronul imperial la Vien'a. Din alte publicatiuni de documente esite in alta foia periodica, s'a vediutu, ca nu numai capitululu dela Blasius si facuse pe atunci datori'a, d'er si vicarii dela Selagiu si Fagarasul se consulta despre modulu, cumu se se adune unu congressu amestecatu, cu scopu de a petitiona la monarhul. Alti protopopi simplificandu deslegarea problemei, adunandu pe preoti, subscrisera impreuna cu ei supplice catra imperatulu si mare principe Ferdinandu. Intre aceea era si pre demnulu protopopu Constantin Alpinu, pe atunci stationat in cetatea Mediasul. Acesta, care studease lu Vien'a si se sciá orientá binisioru in acea capitala, intr'o suplica, subscrisa de densulu si de 22 parochi, adressata deadreptulu Majestatiei Sale imperatului Ferdinandu, arata in trei puncte principali, ca necumu decretelile guverniali si ale cancelariei de curte, d'er nici chiaru prea inaltele rescripte, subscrise de insusi imperatulu si mare principe in favórea si folosulu bisericeloru si scóleloru romanesce nu se executéa nici-odata, ci se arunca in archive. Spre a documenta perfectu acea plansore dorerosa a loru, acei

preoti incepui cu citatele loru din dilele imperatesei Mariei Theresiei, si anume :

Prea inaltulu rescriptu din a. 1759. Decretele guberniali din 2 Decembre 1773 sub Nrii 5002 si 5003. Rescriptul din 10 Maiu 1816, Nr. al. 1281. Decretul curtiei din 1823 Nr. 68 si decretul guv. din 2 Augustu 1824 Nr. 2239. Decretul curtiei din 14 Maiu 1840 Nr. 1922 si decr. guv. din 1841 Nr. 7235. Intru acelea monarhului porunca intre altele, ca in tota comunele, in care sunt locuri comunali, se se de gratis locu de scola romanesta si materialu de edificatu, era pentru subsistentia docentilor (dascali) se se taie si asemene locu de semenatu pentru diece galete de Ardeau (40 ferdele, mertie) si fenatiu $7\frac{1}{2}$ tara de fenu, seu se li se faca salariu fixu. Aceasta porunca suna in originalu asiatic : „Ut in omnibus parochiis . . . fundis communibus provisis locis pro domo scholari, item necessaria ad erectionem ejusdem; in intentionem autem Ludicagistrorum terrena pro aratura decem cubulorum, pro foeno autem $7\frac{1}{2}$ curruum aut certum didacrum e communi adsignetur.“

Acei bieti 22 de preoti cu protopopulu loru fi mai potutu citata de diece ori atatea decree si rescripte, ca totu nu le-ar fi folosito nimicu. Au nu se plangu chiaru ei in p. 2, ca nici chiaru poporului uniti nu li se dà asia numit'a portio canonica, ci inca li se mai ia dieciu'la inca si din productele scose de pe proprietatile loru; era dinante popii neuniti ii vedeai pe multi in opinci mandu boii in brazda domnului si batjocoriti de deocii lui.

Acea stare a lucrurilor a durat pana in a. 1850. Dér' de atunci incóce? ne va intrebá Moldován Gergely. De atunci incóce se respondia achivile mitropolitilor si ale episcopilor, ca au unde. Intr'aceea noi inca intrebam pana una asta: Ce s'au alesu in Transilvania pana astazi in „Segregatiuni si excissioni pentru biserici, parohii, scole, ce si éra ce?“

Avendu la mana din intemplare si unele circularie archiepiscopesci, re'ative la scole, citamusi in fug'a mare numai trei dela Blasius, care ne piera mai curendu in mana, cumu: din 13 Oct. 1866 Nr. 1300. — 16 Sept. 1867 Nr. 43. — 6 Maiu 1869. Altele mai noue dela Blasius s'au intificatu in congressulu scolasticu, unulu din a. c. si publicatu in fóia scolastica. Circulariele archipastorescii dela Sibiu sunt totu asia de numerose, era urmele loru se cunoscu preste totu in actele sinodali si congressuali; de altmentrea totu s'au separat, catu si multe in „Telegrafulu romanu“.

Ei, hei, nu este renumu acolo, unde'l cauta ceia, carii nu voru se'lu afle. „Et hoc est malum malorum, quod non cognoscimus malum in malo.“

Blasiu, 14 Dec. 1877.

Ori-catu de apasatoria este man'a de feru, care jace pe umerii nostri, ori-catu de mare vehe-minta, cu care ne lovescu sagetile contrarilor, nu ce totusiu avemu, asupra' caruia tota incor-darile de sugrumare si stergere remanu numai cétia, ce dispase de poterea sôrelui — acésta este vir-ginitatea simtiului nostru romanesca. Din 16 Maiu 1876 Blasiu nu mai dede nici unu semnu de rietia nationale, ca-ci i'au fostu oprite prin po-runcu ministeriale din 14 Iuniu 1876 sub grele amementari ori-ce manifestatiuni.

Pétr'a libertarii, acelu modestu monumentu de mare faptu istoricu, nu mai avu di de serba-taria. Unu singuru sacrificiu se mai aduse de atunci pe acestu altariu piosu alu natiunei: dure-nsa scire despre trecerea la eternitate a marei patriu si fiu alu Transilvaniei, Ale sandru Papu Illarionu, facu se falafe pe elu unu standart de condolentia.

Abia diu'a de 12 Decembre a. c. fu menita si aduce unu sacrificiu de bucuria. Abia in dimi-nitia acestei dile primira adeca si Blasianii sci-riu despre cader ea Plevnei sub loviturile valoroselor braçia ale armatei romane, conduse de marele si eroicul ei Capitanu. Precum nu este etatu nici macaru a supune, ca sufla vreo anima romanesta, care se nu tresalte la audiulu stralutului succesu a vecchiei bravure romane, asia n'au potutu remané nemiscate nici pepturile Blasianilor. Parol'a dilei era numai si numai „caderea Plevnei“, obiectu de discursu numai bravur'a mili-tara a fratalor nostri si inteleptiunea conducutorilor loru. Or'a a siés'a de sera era ficsata se muncie giurului glorii a romana si entusias-

mulu, de care se implura animale Blasianilor la fermacatorulu audiu de atat'a triumfu reportatul asupra Semilunei odiniora statu de infricosiate. Si éta! deodata cu baterea acelei ore se inaltau columne de lumina impunatoria la crucea B'asiului, in dealulu dela Petrisatu si la pétr'a libertatei. Entusiasmulu era generale. In tota partile resuna aerulu de imnuri nationali, cari incetau numai din candu in candu, spre a lasa se se audia urarile fratiesci de „Se traiésca brav'a armata invingatoria cu marele ei conducatoriu.“

Iluminatiunea tienu peste trei ore, candu fia-care se intorise la ale sale in tota ordinea. Credeu la locul seu a amenti si aceea, ca pe lenga totu entusiasmulu nu-i plesni nimenui prin minte de a face ce au facutu ovatori Semilunei prin Clusiu, Orade'a etc. cu ferestrele celor de alta nationalitate, asia incatu solgabirau din locu s'a facutu de risulu tuturor prin temere ce a arestat'o, platindu anume vigililor de nocte ca se grijesca bine, nu cumva se-i sparga cineva feres-trele. Va vedé dora acumu si dñ'alui, ca romanul nu-si tiene bucuria intru a neliniscé pe altii, si ca se scie tiené intre marginile umanitatii chiaru si in momente de estremu entusiasm; securu, a potutu se invetie, ca romanul e cultu-nobile si umanu. Er' cultur'a, noblet'a si umanitatea 'lu voru mantui!

X.
Bosoviciu, in 6 Decembre n.
Onorata Redactiune! Unele alegeri curiose de notari cercuali me facu a ve comunicá ceva din comitatulu Severinului.
In diu'a de Sambata 1 l. c. venindu pretorele in midjuloculu comitetului, ce representă trei comune, in cancelari'a comunala din Bosoviciu, dupa ce le facu cunoscetu, ca scopulu conchiamarii si adunarei loru e alegerea de notariu cercualu, le candida elu (pentru comune curatul romanesci) pe trei individi, 2 maghiari si 1 evreu, dintre vreo 29 concurrenti. Intre acesti'a 29 se aflau multi romani cu cunoscintie, cualificatiuni si portare morala prea buna, carii inse, pentru-ca nu se terescu inaintea domnilor si pentru-ca nu i potu intrebuiti dumnélor de unelte nu fusera pusi in candidatiune, de-si in tenoreea § 83 art. XVIII 1871 toti concurrentii, cari imprimantesc conditiunile, trebuie se se privesc de candidati si potu fi alesi. In urm'a acestei procederi illegale, bunii granitari — de altmentrea forte supusi, incatu candu audu numai cuventulu „lege“ si „Majestate“, si iau caciul'a de pe capu — esira din patientia (de carea multa au abusat unii omeni) si dechiarara serbatoresce, ca, déca dlu pretore seu mai marii lui nu conoscu legea, atunci ei, carora ie au placutu totdeun'a si le place a o respectá, nu voru se comita niciodata foradelegi, eschidiendu pe concurrenti din candidatiune — si ca, pana candu dlu pretore nu le va pune pe toti concurrentii in candidatiune, in intielesulu §-lui mai susu citatu si nu va aminti celu puçinu numele acelora; — ei nu voru pasi la alegere. Totodata cerura, ca dechiaratiunea acésta se se iè la protocolu. Re-sultatulu inse a fostu, ca pretorele a statu pe lenga cei d'antai candidati, esprimendusi parerea de reu, ca giurstarile nu'l érta, ca se puna si pe altii in candidatiune si comitetulu representativu s'a dissolvatu fora a alege pe cineva.

Luni fu alegere de notariu cercualu in Dalbo-sietiu, Marti in Bani'a, adi in Prigor, pe unde pretorele au candidatutu totu pe cei-ce fusere candidati la noi; der' nici intr'unu locu nu s'a pro-copsitu, ca ce tota cercurile de alegere au urmatu Bosovicului, si asia in tota pretur'a nu s'a lesu nici unu notariu. Ce va urma dupa acésta, ve voi comunicá.
Vinerénu.

Beiussiu, 8 Decembre 1877.

Multi pote voru crede, ca noi pe aici in era constitutionala moderna suntemu multiumiti si ca prin urmare acésta ar' fi caus'a tacerei nóstre indelungate. O astfelui de combinatiune — potu afirmá din capulu locului — este forte gresita si illusoria. Candu amu ave intentiune a descrie ne-ajunsele ce avemu a suferi pe di ce merge, abia ne ar' mai remané timpu pentru ocupatiunile pri-vate. Luandu inse in consideratiune, ca alegerele municipale ne stau la usia, — fora de a mai esaminá siansele ce le avemu la alegerea de ofi-ciali romani in cercurile curatul romane — ne credem in dreptu a pretinde, ca oficialulu, care in periodulu acestu espiratu de 6 ani, pe lenga aceea, ca trebile nostre scolare si prosperarea loru

iau fostu straine, a abusatu chiaru facia cu ofi-ciul seu publicu — la noi, adeca in cerculu Coului, se nu mai fia alesu. Apoi, ca se nu pôta dice nimeni, ca noi vorbim fora temeu, si ca tendinti'a nostra ar' fi a suspiuná pe cineva fora probe si fapte intemperate — éca espunem numai acele casuri, despre cari insusi comitatulu are cunoscintia, ba si tribunalulu criminalu din Orade'a-mare. In anulu 1873 coler'a secerandusi victimele sale si in cerculu Coului (Vaskoh), guvernulu a daruitu pentru orfani lipsiti din cercu o suma de 700 fl. v. a. Acésta suma atunci danduse pre-torelui cerc. Domsa pentru distribuire, densulu a distribuitu 400 fl. — era restulu de 300 fl. l'a convertatu — va se dica si-lau retienutu siesi. Au trecutu doui, trei ani, destulu, ca afacerea ajunse in gurile ómenilor — ba cineva a fostu atatu de indiscretu, incatu a reportatu tota tréb'a la tribunalulu penale reg. Asiá d-lui fiindu trasu in cercetare criminala, acésta se traganesc tare pentru-ca elu sub acestu timpu s'au opintit a solvi cumva sum'a defraudata, apoi ca mare rene-gratu, fiindu forte favorisatu, judecator'i'a de prim'a instantia din acelu motivu, ca in urma au resti-tuitu paralele — acuma, candu dintre cei lipsiti au si muritul mai multi, dora de fome — l'au absolvatu. Inse la appellatiunea procurorului reg. judecatorile appellatòrie luandu tréb'a mai seriosu — au ordonatu cercetare noua.

In poterea legii din 1876 art. 15 avendu datorinti'a pretorii cerc. a incassá impositele ce trecu peste 100 fl. asia numitulu subprefectu inca la inceputul anului cur. numai din notariatulu Coului a incassat cu executiunea peste 500 fl. v. a. ca contributiune, care suma in locu se-o ad-ministredie la deregator'i'a de imposite in Beiusu, au spesat'o. Inse in lun'a lui Octobre venindu in comuna unu executoru si voindu a le executá pen-tru restantii de nou; dupace se couvinse, ca su-mele pretinse le au solvitu, reporta despre starea lucrului la inspectoratulu reg. din Orade'a. Nu-mitulu subprefectu fu pe neasteptate chiamatu la Oradea. Elu de frica si de nevoia potoli foculu inaintea comitatului, luandu bani imprumutu si solvindu sum'a respectiva. Acuma unii domni de influentia dela comitat — respica parerea decisiva, ca restituindu elu sum'a amintita — nu se con-sidera de vinovatu. Asia se lecuescu abusurile?

Inca un'a numai. Poporulu cu anii acesti trecuti fora recolta, a saracitu, era greutatile pe di ce vine s'au inmultit. Asta inse numitului subprefectu nu i'au pasatu, ci ca se'si sustiena deregator'i'a si se devina galantu in ochii domnilor, elu in totu anulu pentru compensarea pranduriilor date cu ocasiunea excursiunei dlui comite supremu a aruncatu pe fiese care comuna nesc spese in-semnate, si le a si incassatu fora nici o crutiare. Suntemu convinsi, ca déca ar' fi avendu comitele supremu scire, ca d. subprefectu face primirile cele pompöse si cu arcu de triumfu — din para-lele comunelor, elu inca s'ar' indigna de tientu'a subprefectului.

Cu aceste linimente fiindu illustratu lungulu trecutu de 6 ani a amintitului subprefectu, de-cumva comitatulu voiesce in totu modulu alu ave de oficialu — asta o pote face, numai noi ceremu, ca cerculu nostru se fia scutit si mantuitu de densulu, ca ei patient'i'a inca are margini.

Cunctatoru.

Ocuparea Plevnei la 1596.

Cetim in „Dorobantiul“, diuariu nou politiciu cu illustratiuni, care a aparutu de curendu in Bucuresci:

Astadi, candu strabunile timpuri de vitejia au reinviatu, e bine se apropiamu trecutulu de timpulu de facia.

Éca ce ne spune istoricul Nicolae Balcescu, unulu dintre secretarii guvernului revolutiunii din 1848, in istoria lui Michaiu Vitezulu:

„In lun'a lui Maiu 1596 2000 romani cuprindu Clu-dova, se intarescu intr'ens'a si rescóla o parte mare din Bulgaria; totu atunci 2500 haiduci romani din tiéra romanesta, trecundu Dunarea mai in susu de Nicopole, pustiescu mai multe sate si isbescu fora de veste cetatea numita Plevna pe Iscu, mai de vale la Nicopole, prindu pe beiulu cetati ce venise de curendu dela Andrianopole cu femeia si cu copii lui, precum si multi altii turci si evrei insemnati, castiga multa préda si pe urma sfirima orasulu. La intorcere fura isbiti de jeniceri si turci din Nicopole, der' se batura asiá de bine si cu atata indemnare, in catu puçini vrasmisi scapara, si ei se intorsera biruitori cu pré'a loru in tiéra romanesta.“

Vitezele ostiri ale lui Michaiu, care dusese

spaim'a pana in palatulu sultaniloru, luara Plevn'a; credintiosii loru urmasi calcara pe acelesi urme si numele de Plèvn'a va fi inscrisul pentru a dou'a 6'r'a cu fala in analele Romaniei. Eroii din 1877 reamintira prin fapte pe straosii loru si redetera istoriei nationale temeli'a, pe care i-o contestau multi si insemmati 6'meni. Cine, vediendu ispravile de astazi, va mai pune in banuiela afirmarile istoriei nôstre, ca unu pumnu de 6'meni a fostu de ajunsu, că la Calugareni se bata ordii nenumerate, se le arunce in Dunare séu se le sfarame, si se mantuiesca tiér'a si chiaru Europa de nevalirea acelor selbatece ordii? Istor'a nationale capeta in aceste dile mari, in aceste timpuri de gloria, noue temeiuri si acésta érasi multiamita numai otoritorului pasu facutu de tiéra si vitejiei filor ei. Onore comandantului, onore ostirei, cari au bine meritata dela patria! Tiér'a le este si le va fi vecinicu recunocutória.

Noutati diverse.

— (Telegrama salutatorie.) Ni se scrie din Turd'a: In 14 l. c. s'a speditu la adress'a dlui C. A. Rosetti, presedintele camerei din Bucureşti urmatórea depesia: „Femeile romane din Turd'a si giuru saluta din anima legiunile romane pentru admirabil'a loru vitejia. Emilia Ratiu.”

— (Gorciacoff decorat cu „Sté'a Romaniei“.) In 29 Nov. st. v., — scrie „Monit.“ — M. S. Dómn'a a intrunitu la dejunu pe A. S. principele Gorciacoff si pe Esc. S'a br. Jomini la palatulu din capitala. Cu acésta ocasiune M. S. Dómn'a a remisu principelui Gorciacoff marele ordonu alu „Steli Romaniei“ din partea M. S. Domnitorului. A. S. principele Gorciacoff viu miscatu, a esprimatu Altetiei Sale Dómnei, in terminii cei mai viui, multiumirile sale pentru acésta domnesca gratiositate.

— (Gard'a cetatianescă din Bucurescii) a esitu se primésca pe imperatulu Aleandru la sosirea s'a in capitala, ea a formatu gard'a de onore la palatulu, unde a locuitu Majestatea S'a, ea a datu chiaru ordonantele dintre oficerii ei. Faptulu acest'a, scrie „Dorobantiu“, e forte insemmatu si magulitoriu pentru cetatianii gardisti din capitala, e o inaltiare a democratiei, unu meritu din partea guvernului si o deosebita bunavointia din partea marelui monarh, este unicu in analele gardelor cetatianesci,

Sciri mai nouse.

Bucurescii, 17 Decembre. (Teleg. „Gazet. Trans.“) Dupa sciri oficiale perderile nôstre sunt mici, cifra inca nu-i ficsata. Trofeele nôstre sunt 30 tunuri, mai multe mii de puseci, 10,000 prisonieri. 4500 din ei sunt porniti spre Bucurescii. Artileria romana a facutu minuni. Imperatulu va sosi astazi pe la ameadiu. Receptiunea va fi stralucita. Senatulu si camer'a luvoru felicită. Armat'a nôstra va inainta, divisiunea I face dese recunosceri in apropierea Vidinului.

Bucurescii, 18 Decembre. Eri la amédiu a sositu impreatulu Aleandru in capitala. La gara a fostu primitu de M. S. Dómn'a, de mitropolitulu-primatu, ministrii s. c. l. Presedintele camerei C. A. Rosetti a pronunciato unu discursu. Maj. S'a, care avea cordonulu „Steu'a Romaniei“ pe peptu, multiumi si dise: Sunt fericiu, ca me intorc prin Bucurescii dupa stralucita victoria a armatelor aliante. Apoi a plecatu la palatu in trasura, insocitu fiindu de M. S. Dómn'a intre entusiasticile aclamatiuni ale poporatiunei. Stradele, casele erau impodobite cu stindarte russe si romane. La palatu erau doue arcuri de triumfu cu inscriptiunea Plevn'a, Nicopoli, Sipca, Kars, Ardahan. Gard'a nationala a facutu onorurile. Imperatulu a plecatu aséra 10 ore la Petersburgu.

Ajutoria pentru raniti.

Reproducemu dupa „Romanulu“ urmatórea epistola, pe care concetaténulu nostru domnulu Diamandi I. Manole a adresat'o d'impreuna cu 500 franci dnei Maria Rosetti la Turnu-Magurele.

Bucurescii, 12/24 Novembre 1877.

Dóminei Maria Rosetti!

Pré stimabila domna! La Grivitz'a si Rahov'a armata romana, prin bravur'a si eroismulu ei, a datu dovéda

lumii, ca romanii sunt adeveratii descendinti ai Romei antice. Mari'a S'a Dómn'a romaniloru a devenitu prin parintesc'a sa ingrigeantea domna de caritate, unu modelu de mama demna de tota admiratiunea.

Femei romane din intrég'a Romania, parasindu-si caminu si familiele loru si alergandu se aline dorerile bravilor soldati raniti in lupta pentru independint'a patriei si pentru onore si reinaltiarea numelui romanescu, au datu asemenea lumii dovéda, ca romanii au mame, fiice si sorori cu animi nobile si simtieminte patriotice, cum ne prezinta anticuitatea classica.

Prin initiativ'a domniei tale „Ospiciu Independentie“ a devenit adi asilu, unde multi bravi soldati raniti afla, sub ingrigearea domniei tale, a domnelor Cantacuzino, Campineanu si a altoru domne distinse romane, alinare si manaiare.

Romania, care posede osteni bravi, femei cu susfete mari si nobile si fii cu simtiemintu de sacrificiu, de buna séma va esi mare si glorioasa din acestu resbelu.

Si potemu spera, ca in curendu cavalerescu Domnul romanilor Mari'a S'a Carolu I se va întorce in capitala Romaniei libere si independinte, in fruntea bravei sale armate, cu standardele incarcate de trofee, asemenea stramosiloru sei dela Resboieni si Calugareni si atunci va disparé si scol'a bizantina, impreuna cu caracterele ei funeste din frumosulu pamantu alu Romaniei.

Me folosescu de acésta ocasiune, pré stimata domna, spre a depune si eu pentru „Ospiciu Independentie“ oboliu meu, inaintandu-ve sum'a de 500 lei.

Primesce, te rogu, asigurarea inaltei stime si consideratiuni, ce'ti conservu.

Diamandi I. Manole,
comerciante in Brasovu.

Lugosiu. in 6 Decembre 1877.

Pre a stimate dle Redactoru! Alaturandu aici sub ./' un'a copia de list'a de contribuire pentru ostasii romanii raniti, carii se lupta dincolo de Dunare pentru independint'a Romaniei am speditu cu post'a de astazi precum aréta recepissele, cari le-a opritu judele cercualu, societati „Crucea rosie“ pre lenga sum'a de 44 fl. 10 cr. v. a., 2 lei si 50 bani si 3½ chilograme de scame si 9 metri de panza pentru fasii; me rogu pentru a satisface dorintie contribuentiloru, se binevoiti a publica catu mai curendu in stimatalu diurnalul dvostre „Gaz. Transilvaniei“ numele contribuentiloru in ordine, precum au contribuitu si precum se afla in list'a de contribuire.

Remanu a pr. stim. dvostre

Lucretia Munteanu,
colectanta si contribuitora locuitora in Lugosiu
(com. Carasiului in Ungaria).

List'a binevoitoriloru contribuenti daruitori din Lugosiu, cari au subscrisu ajutorie pe séma ostasilor romanii raniti:

Orvanu Husa 6 fl. si 3 chilo de scame; Nicolae Munteanu 5 fl., soția Lucretia Munteanu 5 fl. si ½ chilo de scame si 9 metri de panza pentru fasii; Tenasie Arjoca 1 fl., Persida Arjoca 1 fl., Pepi A. Vasilie A. 1 fl., Ioan Cadariu mihe 40 cr., Iuliu Opra 50 cr., Sándori Andrei 1 fl., Ioan Theodoru 40 cr., Vasilie Onia 1 fl., Alexandru Pestisianu 1 fl., Georgiu Popoviciu 1 fl., Nicolae Lucă 50 cr., Nicolae Danciu 1 fl., Regin'a Danciu 1 fl., Stefanu Martinoviciu 1 fl., Ioan Pecurariu 10 cr., Ilie Siiba 40 cr., Constantin Zsucu, marfaru 1 fl., Ludovicu Pervu 1 fl. 50 cr., Cosari Todoru 50 cr., Aureliu Pervu 20 cr., Carlsonanu, invetiacelu de masariu 10 cr., Vichent'a Popoviciu, 1 fl., Alexandru Cuza Vasilie 50 cr., Susan'a Cuza Vasilie 50 cr., Simeonu Vitza 1 fl., Persida Vitza 1 fl., Constantin Doboiu 50 cr., Nicolae Iorga 2 lei 50 bani in argintu, Ioan Dunc'a 50 cr., George Andrei 1 fl., Petru Voicescu 50 cr., Carolu Geurgescu 20 cr., Ladiaru Popoviciu 50 cr., Nicolae Ilca 1 fl., Ioan Coliciu 1 fl., Cornelius Jucu 10 cr., Mihaiu Pistrova 1 fl., Elen'a Jucu 10 cr., Valeri'a Jucu 10 cr., Iosza Lupu 1 fl., Ioanu Giurca 1 fl. Sum'a 44 fl. 10 cr. v. a. si 2 lei 50 bani in argintu.

Lugosiu, in 6 Decembre st. n. 1877.

Lucretia Munteanu,
colectanta si contribuenta locuitora in Lugosiu.

Cumu-ca intru adeveru s'a speditu pachetulu cu scame si panza, precum si banii din consemnarea presenta, adeverescu si eu.

Petru Popescu, docinte gr.-cath.

Huniadóra, 8 Decembre 1877.

Onorate dle Redactoru! Ve rogu se binevoiti a inainta la loculu destinatiunei sum'a colectata de subscrisulu in favore ostasilor romanii raniti in resbelulu contra Turciei, cuprinsa in list'a aici sub ./' alaturata si pentru justificarea subscrisului a publica numele contribuentiloru in pretiuitulu dvostre diurnal.

Aureliu Cuceanu,
asistentu de farmacia.

List'a de colectare in favorulu ostasilor romanii nati in resbelulu contra Turciei.

Colectarea se concede cu acelu adausu, ca sum'a colectata are a fi espedata la loculu destinatiunei cu scrisul subscrisului.

Huniadóra, in 4 Novembre 1877.

Georgiu Danila, primariu,

Michailu Bontescu, advacatu 5 fl. in argintu (5 bucati 1 fl. v. a.), Mari'a Avr. Pecurariu, preotesa 5 fl. 63 cr. in unu galbinu austr., Nicolau Lupu, invetiatoru 2 fl. Ambrosiu Musia, parochu in Lelesa 1 fl., Paulu Bordeu 50 cr., Elisabet'a Danila 4 fl., Mari'a Fodoro 1 fl., Ecaterina Redone 1 fl., Aleandru Dima 1 fl., Nicolae Flince 60 cr., Mari'a Bîra 1 fl., Michailu Rimbasu 60 cr., Elen Schocanderu 50 cr., Amalia Dima 5 fl. in argintu (15 bani sfanti), Ioanu Florea 60 cr., Nicolau Dima 2 fl. 50 cr. in unu taleru cu cruce in argintu, Ioachim Eli'a, parochu in Plosc'a 20 cr., Mari'a Munteanu 1 fl. in argintu (3 sfanti), Mari'a Munteanu din Batiru 60 cr., Michailu Rimbasu jun. 40 cr., Ioanu Tom'a 60 cr., Susan'a Popoviciu 5 fl., Arina Munteanu 60 cr., Nicolau Stoichitia 1 fl., Georgiu Rimbasu jun. 60 cr., Georgiu Albu 50 cr., Aleandru Dimisen. 50 cr., Ferdinandu Mayer 30 cr., Schmidt Ferenc 20 cr., Nicolau Rimbasu 50 cr., Ioanu Tom'a din Gavasdia 30 cr., Antonu Muresianu din Gavasdia 1 fl., Alessandru Dim'a jun. 20 cr., Nicolau Tom'a 50 cr., Chineg'i Arom 1 fl., Pető Mihály 10 cr., Michailu Razulea 10 cr., George Giurgiu 20 cr., Nicolau Barbu 40 cr., Nicolau Sioimusu 10 cr., Nicolau Moisinu 30 cr., B. B. 40 cr., Petru Filimonu 2 fl. in argintu, Petru Baietiu 40 cr., Ioanu Vuncu 1 fl. in argintu, Iosifu Vachter 1 bucată in argintu à 50 bani, Ludovicu Rédónye 35 cr. in argintu (1 sfant), Ein Menschenfreund 3 fl. in două bucati ruble, Aureliu Cuceanu 1 fl., Georgiu Baietiu a lui Ioanu 1 fl. Sum'a totala 57 fl. 28 cr. v. a.

Specificandu sum'a colectata de 57 fl. 28 cr. v. a., se afla: 1 galbinu austr., 2 ruble russesci, 16 fl. 86 cr. v. a. in argintu, 1 bucată à 50 bani din Romania, celealte specie bani in bancnote austriace.

Spedirea sumei colectata de 57 fl. 28 cr. v. a. loculu destinatiunei s'a justificatu prin recepta postală.

Huniadóra, in 10. Decembre 1877.

Georgiu Danila, primariu,

Anunciu.

Subscrisulu aduce prin acésta la cunoștința onoratului publicu, ca 'si-a deschisu cancelaria advacatuala in strad'a Scheiloru Nr. 101 in casă d. I. B. Gamulea.

Brasovu, in 15/3 Decembre 1877.

SIMEONU A. DAMIANU,

advacatu.

2—2

2366/szb. 1877.

1—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului notarieale din comunitate Vestemu prin acésta se scrie concursu pana in 31 Decembre a. c. Cu acestu postu sunt impreunate urmatóriile emolumente:

1. Unu salariu anualu de 400 fl. ad. patru suite de florini in valuta austriaca si alte accidentu.
2. Cuartiru naturalu.
3. O gradina de 500 org. cu lenga cuartiru spre folosintia.

Doritorii de a ocupá acestu postu au asubsterne suplicele loru la oficiul pretorialu in Cisnadie proviedute cu testimoniu de moralitate, testimoniu despre cunoștința limbe loru patriei.

Cisnadi'a, 6 Decembre 1877.

Pretura Cisnadii.

Anunciu.

Subscrisulu are onore a aduce la cunoștința publica, cumu-ca au arendatu

„Hotelulu Parisu“ din Fagaras.

si intocmindulu coresponditoru cerintelor, apelaza la concursulu si sprințul onoratului p. t. publicu, cu atatu mai vertosu, cu catu promite: avé o deosebita atentiune pentru odai bine mobilate, bucataria buna, beuturi curate pe lenga pretiurile cele mai moderate si servitii solidi si promptu.

Fagarasiu, 1 Decembre 1877.

Vasiliu Popu,

3—3

hotelieru.

Cursulu la burs'a de Viena

din 17 Dezembre st. n. 1877.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	63.90	Oblig. rurali ungare . . .	78.50
5% Rent'a-argintu(im-prumutu nationalu) . . .	66.90	" " Banat-Timis . . .	77.10
Losurile din 1860 . . .	113.20	" " transilvane . . .	76.10
Actiunile bancei nation. 794.—	192.40	" " croato-slav . . .	85.50
" instit. de creditu 3 luni . . .	119.20	Argintul in marfuri . . .	104.85
Londra, 3 luni . . .		Galbini imperatesci . . .	5.65
		Napoleond'ori . . .	9.56
		Marci 100 imp. germ. . .	58.90

Editiunea: Cu tipariu lui

IOANE GOTTA si fiu HENRICU.